การย้อมผ้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากเปลือกมังคุด

วริศรา ประสมทรัพย์ ^{1} . อรพิมล วงษ์ศิริ ^{1}

ปราณี แกดำ ^{2} , ปวีณา จันทะเสน ^{2}

นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมโรงเรียนเลยอนุกูลวิทยา

โรงเรียนเลยอนุกลูวิทยา : Loeianukul251@gmail.com

าเทคัดย่อ

โครงงานชีววิทยา สาขาสิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของการย้อมผ้าจากเปลือกมังคุด มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวิธีการย้อมผ้าโดยการใช้สีสกัดจากเปลือกมังคุด และเพื่อให้ได้สีย้อมผ้าจากธรรมชาติ โดยการนำเปลือกมังคุดมา

ตัดขั้วเปลือกออกให้หมด แล้วใส่ครกบดหยาบอย่าให้ถึงกับเหลว ใส่เปลือกมังคุดที่บดแล้วลงในภาชนะที่เติมน้ำ 2 ลิตร ยกน้ำ

ที่ผสมเปลือกมังคุดตั้งบนเตาถ่านแล้วต้มครั้งที่ 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ครั้งที่ 2 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง และครั้งที่ 3 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

เมื่อครบเวลา จะได้น้ำเปลือกมังคุดสีม่วงเข้มจากนั้นให้เทน้ำเปลือกมังคุดลงในผ้าขาวบางกรองเพื่อแยกเปลือกออก จะได้น้ำ

เปลือกมังคุด นำสารส้ม 3 ช้อนโต๊ะผสมกับน้ำ 600 มิลลิลิตร จากนั้นนำน้ำที่ผสมกับสารส้มเทรวมกับน้ำเปลือกมังคุด แล้วนำ

ผ้าขาวไปแข่ไว้ 1 ชั่วโมงนำผ้าไปตากจนแห้ง นำผ้าไปซักและได้ผ้าที่เสร็จสมบรณ์

ผลการทดลองพบว่า การต้มเปลือกมังคุดครั้งที่ 3 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ทำให้ได้สีย้อมผ้าจากเปลือกมังคุดที่มีความเข้ม

มากที่สุด จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่เลือกใช้สีย้อมผ้าจากเปลือกมังคุดซึ่งปราศจากสารเคมีที่เป็นอันตรายและเป็นการประหยัด

ค่าใช้จ่าย รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ้าที่ย้อมสีจากเปลือกมังคุด สีติดเนื้อผ้าได้ดีสีสวย

คำสำคัญ: สีย้อมผ้า, เปลือกมังคุด